

Vážení rodiče,

chtěli bychom Vám touto cestou předložit několik rad a metodických postupů, jak dítě předškolního věku připravit pro vstup do základní školy.

Mezi nejdůležitější oblasti patří oblast tělesná, sociální a rozumová.

V oblasti tělesné - je třeba, aby dítě bylo fyzicky zdatné bez větších obtíží (odolnost vůči nemocem, dobrá funkce všech smyslových orgánů – zrak, sluch).

Dítě předškolního věku by mělo mít vytvořené základní hygienické návyky (nemělo by se objevovat pomočování) a základy stolování.

V oblasti motorické obratnosti - v hrubé motorice očekáváme, že zdravé dítě jistě běhá, skáče, běžně chodí po schodech. Jemná motorika v sobě zahrnuje grafomotoriku, ve které je potřeba, aby dítě umělo správně držet tužku, čára byla jistá, neroztřesená, ruka v zápěstí, lokti i rameni uvolněná. Též je důležité, aby dítě v tomto věku mělo již vyhraněnou vedoucí ruku. V žádném případě nepřecvičujeme!

V oblasti citové a sociální - dítě předškolního věku by mělo do jisté míry ovládat své impulsivní chování, mělo by být samostatné v sebeobsluze (převlékání, obouvání, zapínání knoflíků, tkanička). Mělo by překonat přílišnou citovou závislost na svých rodičích a nadměrnou plachost a úzkost před cizími lidmi. Nemělo by mít problém s navazováním kontaktu s vrstevníky, podřídit se autoritě, při jednání s cizími lidmi dodržovat pravidla společenského chování.

V oblasti rozumové - je nutné, aby stupeň vývoje poznávacích procesů a funkcí byl na takové úrovni, aby dítě mohlo úspěšně zvládat školní požadavky. Dítě by mělo umět určitou dobu (15 – 20 min.) udržet pozornost, mělo by umět postihnout podstatné znaky (např. charakterizovat roční období), dobře se orientovat v prostředí – prostorová představivost (co je vpředu, vzadu, nahoře, dole).

Dále by mělo mít vytvořeno početní představu (číselná řada do 10, chápat pojmy jeden, všechny, žádný, více, méně, stejně), rozlišovat základní barvy. Důležitý je též rozvoj složky slovní a řečové - bohatost slovní zásoby, správná výslovnost všech hlásek, (přetrvávat může nedotažené r, ř s tím, že je napravováno), rozvoj vyjadřovacích schopností.

Protože mnoho dětí má ještě s těmito základními schopnostmi problémy, dovoluujeme si Vám předložit několik možností, jak kterou oblast rozvíjet.

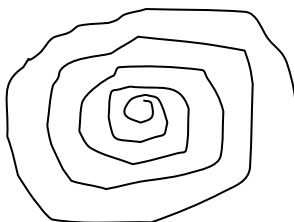
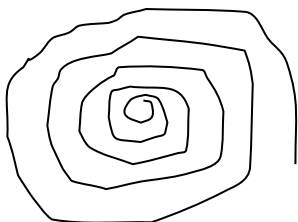
JEMNÁ MOTORIKA

Cílem těchto cvičení je rozvinout pohybovou dovednost ruky, která je jedním ze základních předpokladů psaní ve škole. Každodenně můžeme procvičovat zapínání a rozepínání knoflíčků, zavazování tkaniček, zapínání zipu, děvčátka oblékají panenku, chlapani „montují“.

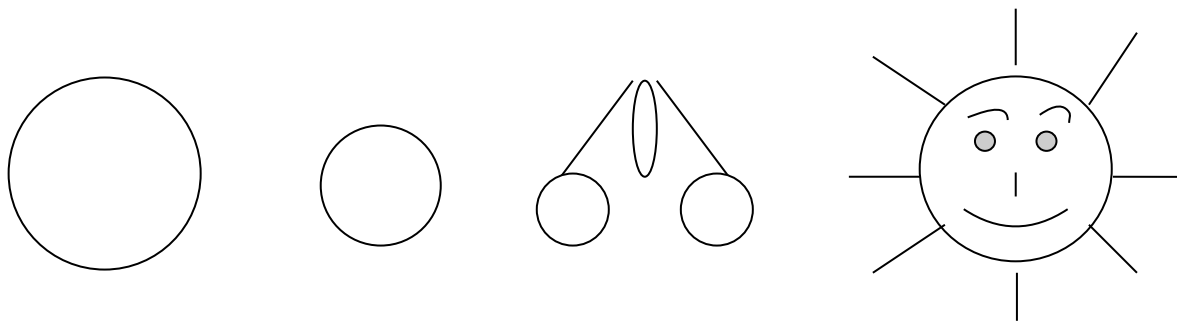
Důležité je každodenní používání tužky – malování, vybarvování, kreslení – postava, autíčko, domek – vždy se všemi detaily. Před každým cvičením kresebného projevu necháme dítě uvolnit ruku. Ve vzduchu si rukou zkouší pohyb – „klubičko“. Velmi dobré je procvičování uvolňovacích cviků buď přímo na papíře na stole nebo na baličím papíru připevněném na svislou plochu (dveře, lednice, stěna).

UVOLŇOVACÍ CVIKY

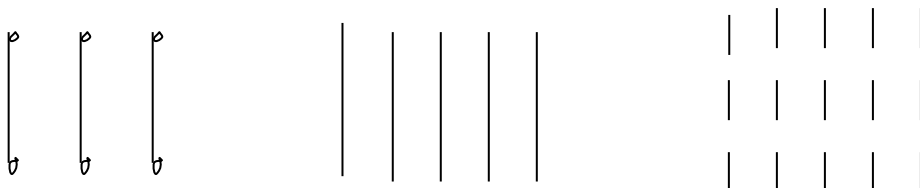
Motivace : Kola se otáčejí
Motáme klubičko

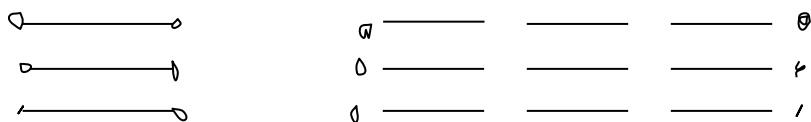
Nakresli velká kola, malá kola, třešně, sluníčko :

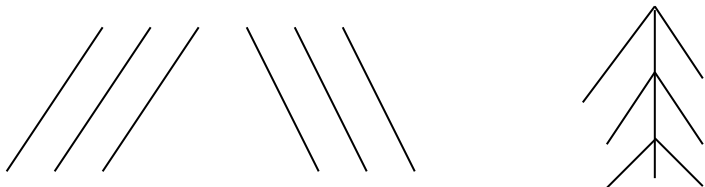
Cvičení přímých čar (rovné čáry shora dolů - plot
přerušované čáry - prší)

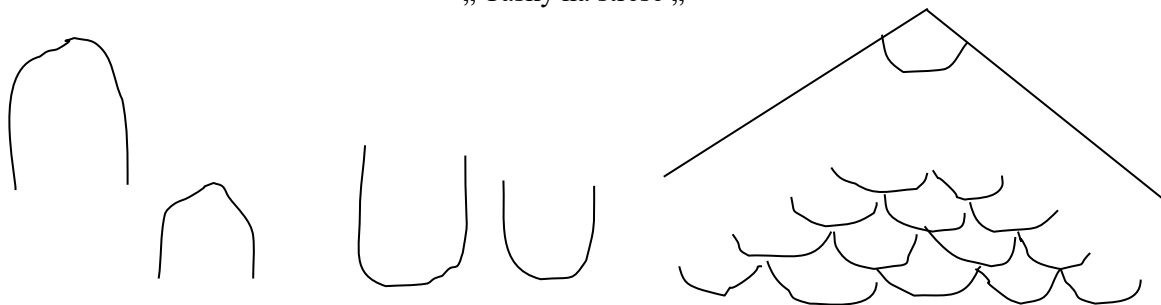
Cvičení vodorovných čar (dítě spojuje body zleva doprava)

Cvičení šikmých čar – stromy v lese, větve

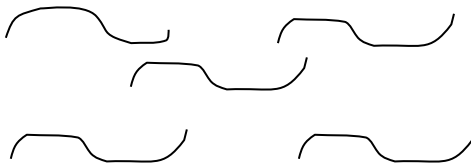
Cvičení horního a dolního oblouku (vždy zleva doprava)
„ Tašky na střeše „

Kreslení vlnovek
„ Vlny na moři „

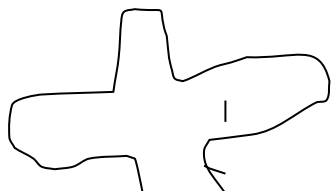
„ Vlnky na rybníku „

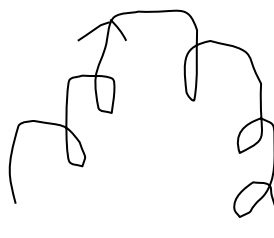
Nakresli vlny nahoru, dolů

Nakresli jedním tahem
„ letadlo “

„ zajíčka “

K nácviku používáme vždy měkkou tužku (nikdy fixy).

Pro jednotlivý cvik použít papír formátu A4, možno nejprve předkreslit cvik a jen obtahovat.

3 FÁZE NÁCVIKU :

- 1) dítě obtahuje 5 – 6 krát cvik vstoje u přiměřeně vysokého stolu, ruka je zvednutá, čímž převážně uvolňuje rameno
 - 2) obtahujeme stejný cvik několikrát vsedě se zdviženým loktem, čímž uvolňujeme právě loket
 - 3) obtahujeme několikrát vsedě s opřeným loktem pro uvolnění zápěstí
- Důležitá je p l y n u l o s t pohybu, bez přerušování čáry (ruka šustí po papíru).

Cvičení kresebného projevu můžeme doplnit vytrháváním a vystřihováním různých geometrických tvarů, obrázků z časopisů, stříháním podle nakreslených čar, modelováním.

Cvičení pozornosti a zrakového vnímání.

Cílem těchto cvičení je rozvinout postřeh, pozornost, představivost, které jsou důležitými předpoklady pro zvládnutí školních nároků.

- 1) Rozlišujeme předměty v okolí – dítě ukazuje na věci kulaté, dřevěné, červené apod.
- 2) **TŘÍDĚNÍ**: a) podle barev – např. kostky na jednu stranu červené, na druhou bílé
b) podle velikosti - dítě třídí velké a malé předměty
- kostky, kuličky, knoflíky
c) podle materiálu - sklo, dřevo, kov
- 3) Vyhledat mezi několika obrázky stejné (Pexeso), zpočátku vybereme jen 4 dvojice, postupně přidáváme
- 4) Rozstříháme jednoduchý obrázek na 2 – 3 kusy, dítě obrázek skládá dohromady

Tato cvičení můžeme doplnit cvičením paměti, spojené s rozvíjením logického myšlení:

Hra : „Co se změnilo?“ - v místnosti přemístíme 6 – 8 předmětů a dítě hledá změnu.

„Co chybí na stole?“ - na stůl položíme 6 – 8 předmětů, potom některý schováme, dítě hádá, co chybí.

K nácviu paměti pro slovní celky začínáme se čtením jednoduchých říkanek s obrázky, při každodenním čtení si dítě postupně říkanky osvojí. Při čtení příběhů a pohádek sledujeme pozornost dítěte, zapojujeme ho do děje, pak necháme i samostatně vyprávět – lze použít ilustrace z knížky.

Rozvíjení sluchové analýzy

Cílem cviků zvyšujících schopnost sluchového rozlišování je připravit dítě na čtení a psaní. K tomu je třeba, aby dítě poznalo rytmus jednotlivých slov, členilo slova na slabiky – vytleskávání písniček, slov.

Zkoušíme též hry na rozlišování zvuků.

Hra : „Odkud to bylo?“ - dítě zavře oči, my zaťukáme, bouchneme do nábytku – dítě má určit, odkud to bylo.

Zašustíme papírem, cinkneme skleničkou, cinkneme zvonkem, bouchneme kladívkem...

- dítě poznává.

Rozvíjení matematických představ

V matematických představách se dítě nejprve učí orientovat v prostoru (správně užívá příslovce místa – dole, nahoře, nad, pod, vedle). Učit děti správně pojmenovat geometrické tvary – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník. Rozlišování vpravo, vlevo na vlastním těle (ukaz mi pravou – levou ruku, oko, nohu, rameno) i na desce. Třídění předmětů podle velikosti (délka, šířka, výška).

Rozvíjení všech oblastí je třeba provádět trpělivě, s láskou, nenásilně. Vše se dá zapojit do běžných činností v rodině, při pomoci v domácnosti. Naučte se se svými dětmi hlavně hodně mluvit, povídat, poslechněte si jejich názor, podporujte hlavně logické myšlení. Dítě by mělo nad každou činností i hrou přemýšlet a nejen plnit pokyny nebo přijímat informace od nás dospělých. A právě řeč je k tomu nejlepším pomocníkem. Procvičíte tím správnou výslovnost, rozvinete a obohatíte slovní zásobu, zdokonalíte vyjadřovací schopnosti dítěte.

DOPORUČENÁ LITERATURA

O b e c n ě o v ý c h o v ě

- Děti jsou hosté, kteří hledají cestu (Prekopová, Schweizerová)

- Malý tyran (Prekopová)

- Neklidné dítě (Prekopová)

- Ostatní děti smějí všechno (Haasová)

- Rodičovství není pro každého (Reinwaldová)

- Být sám sebou (Dobson)

kterákoliv kniha od Matějčka

P r o p ř e d š k o l á k y

- Těšíme se do školy (Veberová, Hřebejková, Dušková, Filčík)

- Hrou připravujeme na školu (Jirásek, Vančurová, Havlínová)

- Dřív, než půjde do školy (Třesohlavá, Černá, Kňourová)

- Obrázková škola řeči (Kábele, Pávková)

- Kroužky (Ondráška)

- Klubíčko (Štývar)

- Dobrodružství jedním tahem (Štývar)

- Jak poznáváme sklony dítěte k dyslexii, dysgrafii, dyskalkulii (Pokorná)

- Nauč mě správně psát (Tymichová)

- 5 x Filip (Vančurová)

- Petr a Hanka (Černý, Soudková, Filčík)

- Pastelka

- Klokánek